

TAPOLCZAI LAPOK

EZEELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K, félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

A sajtótörvény és az ügyvédek.

A napilapokból ismeretes az a nagy mozgalom, mely az országban egyre szélesebb rétegekre kiterjedő tüntetéssé válik az új törvény ellen.

A tapolczai ügyvédi kar is kiveszi a részét a sajtóvédelméből, s innen indult ki a mozgalom a zalaegerszegi ügyvédi kamara tiltakozó rendkívüli közgyűlésének egybehívására.

A terjedelmes elaboratumot egynek kivételével az összes tapolczai ügyvédek aláírták, s ennek következtében az elnökség a rendkívüli közgyűlést e hó 16-ára össze is hívta.

A beadvány, melyet dr. Buzás Dezső tapolczai ügyvéd szerkesztett, a következő:

Tekintetes Elnök Úr!

Az 1874. XXXIV. t.-c. 19. §-a szerint az ügyvédi kamarák hatásköre kiterjed a jogszolgáltatás és ügyvédség terén mutatkozó hiányok orvoslására s korszerű reformok életbeléptetése iránti véleményadásra és javaslattevésre.

Ez az intézkedés magyarázatra aligha szorul, hisz nincs a jogalkotásnak még egy tényezője, mely jogi képzettségét, de különösen az étellel való kontaktusát tekintve, hivatottabb volna annak elbírálására, hogy valamely jogi újítás mint válhatik be, miként állhatja meg a gyakorlatnak, az életnek próbáját, mint az ügyvédek testülete s így a gondos törvényelőkészítés legelemibb feltétele, hogy valamely tervezetre nézve az ügyvédi kamarák véleményét a legelső közt kérje ki a kormány.

Ennek ellenére megütközéssel állapítjuk meg, hogy legújabb időkben határozottan rendszeressé vált az igazságügyi kormányzat az az eljárása, hogy alapvető jelentőségű, egész jogrendszerünk kiépítésére hivatott, közszabadságunk legfőbb garanciáiként tekinthető kérdésekre vonatkozó tervezeteket terjeszt a törvényhozás elé, anélkül, hogy az ügyvédi kamarákat véleményadásra, javaslattevésre felhívna. Így történt ez a polgári törvénykönyv második s most már véglegesnek szánt tervezetével, mely arra hivatott, hogy egy évszázadra szabja meg magánjogunk fejlődésének irányát s ezt tapasztaljuk legújabbban az esküdtszéki eljárásnak reformálására, a sajtótörvénynek kodifikálására vonatkozó tervezetknél, amelyek az egyéni és politikai szabadságjogok legvitálisabb, legégetőbb fontosságú kérdéseit akarják szabályozni.

Az ügyvédi kamarának véleményadás, javaslattevés a kötelessége s ennek

mindenkor készséggel meg is felelt, de egyúttal joga is, mert a magyar ügyvédségnek legnemesebb tradíciója volt is mindenha az a lankadatlan éberség, féltő gondosság, amellyel oltalmazta a törvényeinkben megalapozott szabadságjogokat bárholonnan származó veszedelemmel szemben s e jogával élni is akar. — Magában véve az a tény tehát, hogy az igazságügyi kormány az ügyvédségnek ezt a fontos jogát ily feltűnően s következetesen semmibe veszi, már súlyos sérelmünk s ha nem kutatjuk e suttymban való törvényalkotásnak s az ügyvédség mellőzésének okát, jóllehet a feleletet igen könnyen megadhatnánk e kérdésre, — tesszük csak azért, mert e fontos jogi kérdéseket nem akarjuk a politika süppedékes területére átvinni.

Ámde ahogy bizonyos, hogy a kormány célzatának megítélésében a politikai felfogások különbözőségénél fogva eltérés lehet sorainkban, még sokkal bizonyosabb, hogy egyik vagyunk abban, hogy az országgyűlés igazságügyi bizottsága elé legutóbb beterjesztett esküdtszéki és sajtótörvényjavaslatok a legobjektivebb, tisztán jogászai bírálatot sem állhatják meg, mert valamely reakciós kormány önkényének kaput tárnak s így közszabadságainkra veszedelmesek, de jogi konstrukciójukban s egyes intézkedéseikben is elhibáztak.

Nincs itt helye annak, hogy e tervezetek egyes helyeit részletesen bíráljuk. Elég, ha kiemeljük, hogy az esküdtszéki javaslatban a tény és jogkérdések különválasztása kivihetetlen, hogy az elnöknek az esküdtek tanácskozásában való részvétele az esküdtek függetlenségét veszélyezteti s ezzel szemben a laikus elemnek a büntetés kiszabásában való közreműködése a majorizálás lehetőségénél fogva semmitmondó; hogy a bírói tanácsnak a vádlott javára szóló verdikt elvetésére megadott joga, kiváltképp pedig a Curiánál az a jogköre, mely szerint az esküdtek által felmentett vádlottat elítélheti: valójában az esküdtek szereplésének pusztá formássá váló súlyosztása olyan formában, mi azokat sem elégítheti ki, akik — igen tiszteletre méltó elvi okokból — az esküdttörvénykodásnak ellenesei. Ha mindezekhez még hozzávesszük, hogy a törvény a közönséges deliktumok vádlottjai javára szóló — néha csakugyan feltűnő — felmentés ötletéből a politikai természetű sajtóvétségek vádlottjainak sorát is jóformán kiveszi fenti intézkedésekkel az esküdtek kezéből: akkor be kell látnunk, hogy a javaslat törvénynyelvála igen nagy veszélyt jelentene.

A sajtójavaslat törvényes garanciák helyett a közigazgatás önkényére bizza a sajtóra nézve életkérdést jelentő terjesztést s az az intézkedés, mely szerint a törvényben felsorolt eseteken kívül a miniszter tetszése szerint állapíthat meg oly okokat, amelyek alapján valamely sajtótermék terjesztése meggátolható: egyenest a kormány-kegynek szolgáltatja ki a sajtó függetlenségét. Emellett az egyes büntető rendelkezések tulságosan elasztikusok; a sajtó munkásai s a munkaadók közt való viszony szabályozása pedig olyan, mely sem alkalmazónak, sem alkalmazottnak nem kell.

Tekintetes Elnök Úr!

Kamaránknak önmaga iránt való tartozó kötelessége, hogy e sérelmeket szóvá tegye s tiltakozzék e törvénytervezetek megvalósítás ellen. Ezért menten minden pártpolitikai céltól s egyedül a közszabadság féltő gondoságát parancsoló s egyoldalú pártszempontokon felül álló tekintetétől vezérelve módot kívánunk adni a kamarának arra, hogy mindezekkel szemben állást foglaljon. Ügyrendünk 4. §-ának b. pontja alapján kérjük ezért a tekintetes Elnök urat:

méltóztassék a rendkívüli kamarai közgyűlésnek az ügy sürgősségére való tekintettel a lehető legrövidebb idő alatt leendő összehívása végett intézkedni.

A közgyűlés elé pedig a következő javaslatot terjesztjük:

A zalaegerszegi ügyvédi kamara közgyűlése sajnálattal állapítja meg, hogy az igazságügyi kormány már-már rendszerré tette, hogy alapvető jelentőségű igazságügyi javaslatokat — az ügyvédi kamaráknak az 1874. XXXIV. t.-c. 19. §-ában biztosított jogát semmibe véve — a kamaráknak megkérdezése nélkül terjeszt törvényhozás elé. Az így feltűnő sietséggel, kellő előkészítés nélkül a törvényhozás elé tertjesztett esküdtszéki és sajtó javaslatokat alkotmányjogi es törvénykezési szempontokból felette aggályosoknak, ezek egyes intézkedéseit közszabadságainkra veszélyeseknek találja s így kimondja, hogy e sérelmek orvoslása végett felirattal fordul az igazságügy-miniszter úrhoz azzal a kérelemmel, hogy a javaslatokat a törvényhozás napirendjéről levéttelve, helyettük az erre illetékes jogi fórumok s főként az ügyvédi kamarák véleményének megkérdezése után a felhozandó jogos aggályokkal számot vető új javaslatokat terjesszen a törvényhozás elé.

Községi gyűlés.

Tapolca nagyközség képviselőtestülete folyó hó 1-én gyűlést tartott, amelynek legfontosabb tárgya volt a fogyasztási adó megváltása ügyében kötött szerződés. Előadja főjegyző, hogy a keszthelyi pénzügyőri biztos október 29-én közölte vele, hogy a pénzügyigazgatóság Tapolca nagyközségnek a fogyasztási adó megváltása ügyében megkötött szerződését nem hagyta jóvá, hanem a fogyasztási adót 700 koronával felemeli, s így azt 16 ezer korona összegben kívánja megállapítani; előadja továbbá, hogy a mult hét folyamán a pénzügyigazgató a község házában járva felkereste őt, amely alkalommal megkérte a pénzügyigazgatót, hogy, mivel a község a mult évi fogyasztási adó összegét beígérte, hagyja jóvá a szerződést, mire pénzügyigazgató kijelentette: ha a község a mult évi összeget beígérte, akkor semmi akadály sem lehet a szerződés jóváhagyásának, mert semmi olyan körülmény nem merült fel, ami a mult évihez képest a fogyasztási adó felemelését indokoltá tenné, előadja végül, hogy a már megállapított 15.300 korona összeg felül a község az eddig tapasztaltak alapján úgysem adhat többet, s alig vállalkoznék valaki más, aki azt 16 ezer koronáért bérbé venné, — mindezek után javalja, hogy a 700 korona emelést a község ne fogadja el. Ily értelemben határozott is a képviselőtestület és megbizta a főjegyzőt, hogy a pénzügyigazgatót kérje meg a már megkötött szerződés jóváhagyására.

Tudomásul veszi a képviselőtestület Frisch Jenő tapolczai lakosnak a portál részére elfoglalt terület bérösszege ügyében beadott felebbezését.

Tudomásul veszi továbbá a főjegyző ama jelentését, hogy Ottlik Géza belügyminiszteri osztálytanácsos, az anyakönyvi ügyosztály főnöke október hó

30-án anyakönyvi ellenőrző felülvizsgálatot teljesített, amely alkalommal az anyakönyvek vezetése és a tapasztalt rend felett neki elismerését és megelégedését fejezte ki.

Községbíró a piaci elárúsító asztalok ügyében tesz jelentést, mely szerint a helypénzszedő 200 koronát ígért a kosarankinti 2 fillér asztalhasználati díj beszedési jogáért, azonban a deszkák ki- és bevétele a község terhe lenne. Egy hétig terjedő ellenőrzés és tapasztalat után fog ez ügyben végérvényesen határozni és helypénzbérlővel tárgyalni.

Végül jelenti a gazda, hogy mivel a köfejtő bérlője a fejtett terület elegyengetését felszólításra sem eszközölte, községbíró felhívására azt elegyengetette, s a munka nagyobb része készen van, kéri, hogy az előjáróság tartson a helyszínén szemlét. A jelentés tudomásul vétele után, az érdeklődők felkértek a kiszállásra.

Istók János műtermében.

Irta: Sági János.

Pápára utaztunk az országos néprajzi gyűlésre. Utközben egy rokonszenves, kedves uriembernek mutatkoztam be, akiről megtudtam, hogy Istók János, a nagynevű magyar szobrász-művész. Nevének és egyéniségének varázsa közelebb vonzott hozzá. Miről másról kezdek meg a beszélgetést, mint annak az örömmel kifejezésével, amelyet vármegyém Csány-szobra megalkotójának megismerése felett éreztem. A pápai gyűlésen Istók János egy pásztor-szobrot, jómagam pedig pénzbeli díjat ajánlottam fel a Balatoni Múzeum és a Balatoni Szövetség részéről azoknak a pápai diákoknak, akik a Balatonról szóló legszebb népdalokat gyűjtik össze. Így a zalamegyei, a balatoni témák egymáshoz közelebb hoztak bennünket. Ennek köszönhetem azt a szerencsét, hogy Istók János szívélyesen meginvitált a műtermébe.

A műterem a királyi palota alatt lévő ugynevezett királyi Várbarában van. Ez a baráz egymásután sorakozó több teremből áll, amelyeket kitüntetésképpen a magyar szob-

rász-művészet neveseinek engedtek át. Feleltük a pompájában büszkélkedő királyi palota, a várhegynek fákkal sűrűn benőtt, diszló oldala, előttük az Ybl Miklós-tér, a híres műépítész szobrával; odébb a hőmpölygő, királyi Duna mesebeli panorámájával. Valóban művészeknek való környezet.

A műteremben a szobrok nagy serege között fogad a művész. Itt áll Bartha Miklós szobrának főalakja másfél természet nagyságban agyagban, amint készen éppen most került ki a mester mintázójára alól. A terem közepén három-négy alaknak készülő agyagmintája van vizes lepellel letakarva. Odébb egy fehér márvány mellszobor, érdekes, klasszikus fejfel. Ez a szobor világkiállításokat járt meg, amelyeken dicsőséget szerzett a magyar művészetnek, a magyar névnek. Emitt egy nagy alak a parittyát hajtó Dávidot ábrázolja; ez egyike a mester zseniálisabb alkotásainak. A polcokon szabadság-szobrok, Kossuth-szobrok pályatervei, híres államférfiak mell-szobrai sorakoznak. Itt van Wlassics Gyula szobra is, melynek eredetijét, fehér márványban, az Uránia Tudományos egyesület részére készítette Istók János. A szobrok a témák különbözősége szerint váltakoznak, igen nagy számban. Mindegyikhez a művészek egy-egy sikere, dicsősége fűződik.

Bennünket természetesen Csány László szobra érdekel leginkább. Itt van az a modell, amely a zalaegerszegi pályázaton Istóknak juttatta a babért. Odébb már a szobor alapzatának, mellék alakjainak gipszmását látjuk, a művész végleges megalkotása szerint, fél olyan nagyságban, mint amekkora az eredeti szobor lesz. A szobor nagy és fontosabb részének megteremtését a művész már elvégezte. A főalak mintázása most van folyamatban. Magas állványon, vastag fosznikon, padlókon áll a főalak. Mert hát nagyon körülményes egy szobor megalkotása. Laikus ésszel mindig azt hittem, hogy a művész oda áll egy nagy darab kő mellé és azt szépen kifaragja úgy, ahogyan azt a lelkében megtervezte, azután felteszik a vonatra és felállítja a kijelölt helyen. Nézzük azonban: hogyan történik a szobor megteremtése a valóságban.

Az állványon vasrudakból, drótokból megcsinálják a szobor főalakjának csontvázszerű vázát. Ezt befödik falemezekkel úgy, hogy a szobor nyers körvonalai állanak előttünk. Erről a vázról az agyag lehullana. Ezért apró fadarabkákat dróttal keresztbe kötnek és a kereszteteket felaggatják a váz testére. A kereszteteknek az a célja, hogy az agyag rájuk ragadjon s megálljon a vázon. A terem sarkában felhalmozott agyagot a művész a vázra rakja és megkezdi a mintázást

Jókedvű János.

(Baumbach.)

Aki mindig jókedvű volt,
Jánosról szól e költemény,
Ki még oly víg, mint a hősöm,
Kész örömet dícsérem én.

Örült János fényes nappal
Ágyba bujva s henteregve,
Ejjel megint vidáman várt
Hajnalpiros fényes reggre.

Örült midőn tanuló volt,
Ha szünidőt adtak neki,
Később, hogy bölcs tudálékát
Csak azért is elfeledi.

Ha a csizma szorította,
A fájdalmat elharapta,
S örült, hogy rossz lábbelijét
Helyette az inas kapta.

Örült, mikor talált egy lányt
S hazavitte feleségül,
Víg maradt, hogy özvegyé lett,
Jókedvűn élt sárkány nélkül.

Száraz kenyér volt élete:
„Nem kell főznom, nem kell bögre!“

Hogy lába tört, azt hajtotta,
Jó, hogy nem a nyakát törte.

Ágyba dönté nehéz kórság,
Örvend majd a gyógyulásnak,
Haldokolván, hogy mennybe jut,
Hasznot hajt, ha új sirt ásnak.

Fordította: Vázsonyi Izidor.

BACSÁNYI JÁNOS VERSEIBŐL.

A szenvedő.

Kufstein 1795.

I.

Elmém veszélyes andalgásiból
Magamba térvén, s zárhelyem
Ezernyi könnyeimmel áztatott
Porába hajtván térdemet,

Némán imádvá tisztelem
Mennyei nagy felségedet!
Leborúlva csudáлом
Megfoghatlan bölcs tetszésedet!

Mert látom, érzem, hogy tilos, felérni:
„Honnan, s miért van ennyi rossz?
Mért szenved így a jámbor erkölcs?
S mért győzedelmes a gonosz?“

S hozzád emelvén újólag
Láncból törődött két kezem,
S nedves homályban lábbogó,
Halálra vált, bús képemet,

Elődbe terjesztem — ne vedd meg, ó úram! —
Elődbe terjesztem szokott kérésemet.
Halld meg keserve tengerének mélyiből
Hozzád kiáltó lelkemet!

Tekints le rám! Atyai kegyelmed fényiből
Bocsásd fejemre csak egy sűgárodatot!
Ne hagyd el, ó irgalmazó!
Ne hagyd el alkotmányodat.

Ne hagyj el engem,
O én Teremtőm! én Atyám! Oltalmazóm!
Én egy Úram!
Egy Istenem!

Gyötrődés.

Ki nyög? melyik boldogtalan
Kiált megint e bú helyén?
Ki kábít fel úntalan
Magánosságom éjjelén?

Hallom, hallom keservedet,
Te vagy lelkemnek egy fele!
Érzem minden gyötrelmedet,
Érzem; s szívem reped bele!

nagyjában, kézzel és ujjal, azután: a mintázó gyűrűvel, amely hurkosvégű, sodrott vékonyka vas sín. A másik szerszám a késhez hasonló mintázó fa. A művészi feladat nem a kész szoborban, hanem az agyag megmintázásában ölt tulajdonképpen testet. A művész az agyagot heteken keresztül formálgatja, egy-egy nap annyi időn át, amennyi ideig alkotó kedve az állvány mellett fogva tartja. Aztán az agyagot vizes lepellet lefedi és egy kézi permetezővel napjában többször megnedvesíti, nehogy megszáradjon és formát veszítsen. A mester úgy ápolgatja, feltűnően úgy gondozgatja a mintázatot, mint szerető anyja az édes gyermekét. Mikor a szobor-részlet már elérte a tökéletesség legnagyobb fokát, akkor a művész teremtő feladata végéhez jutott. A ráváró többi munka már csak technikai. A mintázás után a gipszöntőiparos eljön a műterembe. Az ő feladata az, hogy gipszből éppen olyan szobrot állítson elő, mint amilyen agyagban áll előttünk. Az agyag szobrot először is mezőkre osztja úgy, hogy három négy ujnyi széles bádoggal szalagokat nyomkod hosszában az agyagba. Már most az egyik szalagtól a másikig terjedő mezőt becsapokodja vékonyan ugynevezett rózsaszínű hártya-gipszszel. Erre pedig két-három ujnyi közönséges gipszréteget önt. Így megy tovább minden mezőn, míg végre az egész agyagot gipsz borítja. Ennek belseje képezi a szobor homorúját, negatívját. Már most ha ebbe gipszet öntünk, akkor megkapjuk a szobor pozitívját. Igen ám, de hogyan veszük le azt a gipszköponyegyet az agyagról? Nézzük csak. Az állványról a köponyegnek csak egyes darabjait veszük le. Például az első részeket. A bádoggalagok mellé vésőt dugnak, így egy-egy gipszmező lefeszül. A hátsó gipszmezőket nem szedik szét, sőt inkább az összeérésükkel gipszszel összeragasztják és vaskapcsokkal összeerősítik őket. Az első gipszmezők leszedése után előttünk áll tehát az agyagszobor. Ezt most darabokban lemarkolják, a köponyegnek az állványon maradt részéből kiszedik. Szóval: a művész alkotása az agyag formájában megsemmisül, de fenntartja az iparos műve. Az állványon maradt köponyegrészt és a leszedett részeket belől kimossák, leszappanozzák, olajjal megkenik. Ezután az állványon maradt homorú belsejű köponyegbe gipszet csapokodnak be. A levett részek közül az egyikbe becsapokodják a gipszet és a részt odaillesztik a köponyegnek az állványon maradt részéhez. Ezután a gipszet a második részbe csapokodják s ezt építik hozzá a köponyeghez. Így megy ez tovább, míg végre a teljességében előttünk áll a burkolat, amely az agyagot előbb már fedte. A becsapokodott gipsz belől megkeményszik, a burkolatot róla

most már leszedik és előttünk áll gipszben az az alak, amit az imént agyagban láttunk. A belseje persze itt-ott üres, eltekintve a vasaktól, melyek benne el vannak helyezve; mert hiszen a negatívba csak gipszréteget csapokodhatnak. Ez az alak rendszerint akkora, hogy nem fér ki az ajtón. Ha bronzba kell önteni, akkor jönnek az öntőműhely emberei. Ezek szétfűrészelik a gipszszobrot és hazaszállítják. Otthon homokos talajból ők is negatívot csinálnak és ebbe öntik azt a végleges szobrot, amelyet a hazafüi kegyelet a helyszínen állít fel. A szobrot darabokban öntik meg s a műhelyben állítják össze egészzé úgy, hogy az összeolvasztási helyeket eltüntetik. A helyszíneire tehát egész bronz-szobrot szállítanak. Csány László alakja bronzból lesz.

A szobor többi részét az idők viszonytársaival dacoló, kemény, hazai kőből faragják. A többi rész gipszmintája egy másik állványon már teljesen készen van. Ezért a kőfaragó jön érte embereivel, azt ők vagdalják szét és viszik haza, hogy otthon kifaragják darabokban a szobrot. A kész darabokat Zalaegerszegen állítják össze. A szobor konstrukciója olyan páratlanul nagyszabású, hogy egy darabban kifaragni technikai lehetetlenség, eltekintve attól, hogy egészben szállítani sem lehet, tudniillik talpazatával egy darab kötömbből.

Nézegetem a szobor modelljét, kész alapzatát, mellékalkalait. Szeretnék valamit mondani a művésznek, de félek, hogy hízelgés-sel, nagyotmondással vádol, művészi öntudata mellett is. A műteremben hírlapírók, művészeti lapok szerkesztői jönnek s most már többen gyönyörködünk a pompás alakokban. A művész odébb megy, mire mintha parancsszóra történnék: egyszerre tör ki mindnyájunkból elragadtatással az a vélemény, hogy a zalaegerszegi Csány-szobor lesz az ország egyik legszebb, talán valóságosan legszebb szobra, amelyet a művészi képzelet pazar gazdagsággal népesített be és díszített fel. Elnezzük Csány László délceg, kemény, férfias, energikus alakját, amint előre tolt kardjára támaszkodik. Kőszakállas, szép magyar arcán a honfium gondoskodás, a haza sorsa felett való nemes tépelődés tükröződik. A válláról leomló köpeny az egész alakot markánsabbá varázsolja. Az alapzatán jobbra erőteljes csinos magyar baka lelkesedéssel, gyönyörű lendülettel tör előre a szeretettel átölelt zászlóval. Ez a harci vágyat, a dicsőséget sokkal szebben, gyengédebben fejezi ki, mint a kivont kard, az öldöklő fegyver. Istók János a pályatervnél sokkal többet ad. Mig a terven a honvéd oldalán kulacs volt, az eredeti szobron 48-as kard lóg a

honvéd oldalán. A terven egy jelenetben idősebb férj bucsuzik a feleségétől. Istók a szobron ezt a jelenetet akként változtatta meg, hogy az anya bucsuzik a legényfiától. Fájdalmas, nemes, csendes megnyugvással hajol fia keblére. A csinos legény pedig férfias, szilárd elhatározással mutatja, hogy kész a haza védelméhez vezető útra. Gyengéden öleli meg anyját fél kezével, fél kezében pedig kiegyenesített kaszát tart. Ezt is nagyon diszkrétan állította be a művész. A legény a kaszát hátrafelé tartja, mintegy jelzi, hogy szerepe csak később következik be. Így a kiegyenesített kasza nem hat ránk olyan borzalmasan, mint ahogyan még a szabadságszobrokon is hatni szokott. A művész szerencsés kézzel oldotta meg az önvédelem aposztrofálását. Támadó, leigázó fegyverek nem meredeznek, nem villognak a szobron.

A szobor alapzatán balról köves mező van Rajta egy munkás nagy kockakövet emel. Az akt az erőnek, a munkának gyönyörű megtestesítője, Hatalmas, aczélos, izmos férfi veti meg a lábát, feszül minden idegszála. Az alak azt a lázas munkát jelképezi, amelyet Csányi László, mint a közmunkák minisztere, kifejtett a felkelés szervezésével, utak építésével.

A szobor hátsó részén töviskoszoru van, amely a mártíromságot ábrázolja.

Látjuk tehát, hogy a szobor jelenetekben, gondolatokban olyan gazdag, hogy milliók szobroknak is becsületére valnék.

A szobor állványát körbe lehet forgatni. Egy helyen ülünk s a művész forgatja az állványt. Elénk jön a rohanó honvéd, utána fordul a harcra induló ifju, látjuk a vértanuság koszorúját, s gyönyörködünk az építő munkás remek idomaiban, pompás, rokonszenves profiljában. Bármely pontról nézzük a szobrot: mindenütt páratlan befejezett hatása van. Mikor a munka forog, mintha újabb és újabb szobrok jelennének meg előttünk.

Istók János szeme ragyog a gyönyörűségtől. Látszik rajta, hogy ez a szobor a szívéből nőtt, bele lehelte teremtő erejét, alkotó kedvét, zseniális tudását.

— No, mondjuk, most már befejezi a mintázást, s nem lesz aztán több dolga a szoborral.

— Dehogynem, válaszolja. Tessék csak ide nézni.

Ezzel előhuz egy nagy csomó papirt. Tele vannak rajzokkal, a szobor egyes részeivel, alakjaival, keresztmetszeteivel. A rajzokat sokszorosítani kell. Azokat kiosztja a kőfaragó-munkások között, mert hát ezek csak rajz nyomán dolgozhatnak. A szobor tele van czeruzás jegyzetekkel, hogy itt

De ah! hozzád nem juthatok,
Hiába nyújtom karjaim.
Ah! senkit meg nem hajthatok,
Nem hallja senki jajjaim!

Felelnek im a kőfalak,
S kéréseimet kettőztetik:
Örjöimtől, hogy lássalak,
Fájdalmim meg nem nyerhetik.

A kőfal szánja sorsodat,
S kéréseid azt megilletik:
Örjöidől, barátodat
Hogy láthasd! meg nem nyerhetik.

Nagy ég! tekinds nehéz baját,
Küldj néki éltető reményt!
Avagy te nyisd meg ajtaját.
S bocsásd el, ó Halál, szegényt!

Elmélkedés.

Nagy s megmérhetetlen az elme hatalma:
Minden erőt legyőz ereje s oltalma;
S bár néha lassúnak látszik diadala,
Nincs határ, melyen túl nem jut birodalma.

Im! napok, esztendő, századok elmúlnak;
Égbe ható magas hegyek lelapúlnak;

Dús, fényes városok hamvokba borúlnak;
Nemzetek országok kivesznek, pusztúlnak;

Amit egy nagy lélek, szebb alkotmányában,
Bízzán a jók viszont-hajlandóságában,
Azonagy fő tárgyra törő szándékában,
Áldozatul letesz Pallás templomában,

Fennmarad! s nem enged az idő fogának,
Sem tűz erejének, sem vizek árjának,
Sem az álcimborák dühös haragjának,
Sem a világgöyözők kevély hatalmának.

Így ő — míg a földnek csudált erősei
Eltűnnek, mint az ég komor fellegei,
S lehullván kimulnak számtalan népei,
Mint ősszel erdőkből a fák levelei,

Egyre növekedvén titkos erejében,
Mint csillag úgy ragyog hona bús egében;
S ha nem világíthat annak vidékében,
Száz messze tartományt részesít fényében.

Mély gyászba merültek Hellas víg határai:
Tudatlan vad népnek száguldnak dandári
Ott, hol rég Phoebusnak állottak oltári,
S paeánt énekeltek Athéna polgári.

Döfős úr parancsol, mint gyáva rabjának,
A vitéz böles atyák kores unokájának,
Ki, nyögve hurcolván terhét az ígának,
Titokban siratja bal sorsát honának.

De Homér, de Pindár teljes épségében
Virágnak elme teljes művében,
S lerontott, legázolt hazája helyében
Hazát lel a virág minden szegletében;

S hirdetvén mindenütt nemzete nagyságát,
Ritka bölcsességét, jeles méltóságát,
Erőszak-utáló nemes bátorságát,
S életénél drágább arany szabadságát,

Inti maradékát a bal szerencsében;
Mig talán, az idők változó mentében,
Új tüzet lobbantván egy-két jobb elmében,
Kész segédül lehet népe szükségében.

Kárhágó, tengerek asszonya, királya,
Hová lett? hol kincse, s vérengző dagálya?
Hol Trója? hol Tiris? . . . Örök éj homálya
Rejtve, az utazó helyét sem találja!

Leesvén nagysága magas tetejéről,
Így tünt el sok más nép a földnek szinéről;
De hallgat a Musa híreről, nevérol,
S nem tesz bizonyosságot nemzeti létéről.

Im! a régi világ kevély fővárosa
Csúffá lett; rabláncon nyög mai lakosa,
S falát a bús Tibris szégyenkedve mossa;
Él, oktat, int Máro s Tibur nagy lantossa;

Int ezek s több mások szelid bölcsesége,
S gyönyörködöt szavok mennyei szépsége,

ilyen és ilyen magas, széles legyen. Utasítás van az architektúra részére. Azután majd oda kell nézni a munkások keze alá, jelenlenni mindenütt. Bizony nagy feladatok vannak még a szobor felállításáig, ami maga is súlyos dolog.

— Hát aztán kedves mester, mennyit jövedelmez egy ilyen szép munka, ekkora művészi feladat?

Istók János int egyet a kezével lemondóan, hogy erről beszélni sem érdemes: 35,000 koronát.

— No, nem sok, de hát a magyar viszonyok között művészi tiszteletdíjul ezelég szép!

— Igen ám, felel Istók János, csak hogy ebben az összegben benne van minden kiadás: a kő, a bronz, az öntés, a faragás, a felállítás ára. Ezt mind én fedezem. Ezenkívül kétszer pályáztam, s mi mindent kell még csinálnom, míg a szoborról lehull a lepel, s a mig meghallom a tövében a Hímnusz első akkordját...

Bizony: így már nem látjuk olyan rózsás színben a művész helyzetét. Elhisszük most már, hogy Istók János nemes ambíciójára ráfizet.

Mégis milyen vontatva folyik be a szobor költése. Rágondolunk arra, hogy a mi jó Borbély Gyurkánk mennyit agítál, cikkez, kér, lelkesít, biztat, levelez, míg állandó rovatában egy-egy újabb száz vagy pláne ezer koronáról adhat örvendetesen hírt.

Ej, ha látná Zalamegye közönsége itt, ezt a gipsz-szobrot, ha megpillantaná gyönyörűséges részleteit, de nagy büszkeség hatná át máris a szívet, hogy a megye talaját egyik legnagyobb magyar művésznek, azt merem mondani: legszebb alkotása ékesíti.

Bizakodunk is abban, hogy az egy év múlva bekövetkező leleplezésig a hazafias szívek áldozatkészsége nem hagy fenn deficizett s hogy annak emléketől, aki életét adta áldozatul a hazáért, Zalavármegye egyetlen fia sem tagadja meg kegyeletes adakozását. Hisszük, hogy Zalamegye fiai mellé a magyar nemzet sok, igen sok fia csatlakozik.

Elbucszunk a művésztől. Megköszönjük neki, hogy olvasóinknak kedvéért, feláldozta délutánját. Kinyitjuk a műterem ajtaját, s meglepetten látjuk, hogy a hold már aranyhídat vert a Dunán, a lámpák ezreit meg is gyújtották már a királyi folyam partjain, esti ragyogás, ezernyi láng-csillagnak tündéri pompája rezeg mindenütt...

Beesteledett mire kijöttünk, mert alig tudtuk szemünket levenni a szoborról, alig győztünk betelni egy gyönyörűséges magyar munka, magyar gondolat fölött.

S míg tengelyén forog a föld kerekége,
El nem borít soha nevők dicsőssége.

Európa most támadt éjszaki csudája,
A vitézek s bárdok ama fő példája,
Akinek, hogy újra megzendült hártája,
Egyszerre felkele sírjából hazája;

S akinek jajsavát hallván énekemből,
Könnyet látsz folyani már itt is minden szemből,
Valamíg a világ új zavarba nem dől,
E nagy bárd ki nem hal az emberi nemből.

Ugy van! A büszkeség márvány oszlopai,
A gögös hatalom tornyos hajlékai
S egekbe felnyúló roppant kőhalmi
Veszendők! s ma-holnap szelek játékai;

A legdicsőbb király fejedelmi pálcája
Eltörök, s porba hull arany koronája:
Nem árt az elmének sem halál kaszája,
Sem régiség foga emésztő rozsdája!

Fenn, fenn van ő mindég egész épségében
Időknek fogytáig tartó szép művében,
Sajogván tulajdon fényes érdemében,
S élvén, uralkodván a jóknak szívében,

S dicsőítés nevét szerelme tárgyának,
Erkölsét hazája több hű bajnokának,
S nagy lelkét Musája bölcs pártfogójának —
Például a később századok fiának!

Egyről-másról.

Ősszel, ha leszáll a dér... Vártak a szüretre, az őszre, hogy megtarthassák az esküvőjüket, melyre már oly rég vágytak. Vágyakozásuk idején, az évek erős munkában teltek el. Dolgozott a lány, dolgozott a férfi. Dolgoztak, mert hevítette őket a vágy, mi az embert cselekvésre ösztönzi. Csupa vágyakozás volt a férfi, a lány. Nem éltek soha, csak reméltek. Reméltek, hogy majd élnek; és folyton csak terveztek a boldogságot, de el nem érték... A férfi faragta a dongákat, csinálta a hordókat. A lány dolgozott ezt-azt, szőlőben, mezőn, házban, ahol csak kellett. A lány apja is mélyen vágta a földbe a kapát és rendszeresen permetezte a szőlőtöskéket, hogy teremjenek: hozományt. Mert mesterembernek bizony kell a pénz, ha boldogulni akar. Na meg sok mindent kellene még azután venni. Ugyan nem sok ami még hiányzik, csak egypár forint, de aztán kamatot is kellene fizetni, na meg a botosnak is jár valamelyest... De a föld nem termett. A tavaszi fagy, a nyári jégverés ugyancsak elbánt a reménykedőkkel. És itt az ősz, a szüret is elmult. A lánynak nincs pénze, a pintérnek nincs keresete. Itt az ősz, anélkül, hogy elhozta volna a boldogságot. Hányan is vártak erre az őszre? Itt a szomszédban, ott a szomszédban. Mindenki várt valamit az őszről, ki ezt, ki azt. Hisz annyi a várni való. Elmult a szüret, itt az ősz és ősszel, ha leszáll a dér, sok-sok bánat kél... A pintérlény is szomorú. Mit is keressen itt, mikor bor nem termett, hordó senkinek sem kellett. Mit is reméljen. A kis alacsony szobában szomorúak az emberek. Csak az ifju arcán van egy biztató vonás: megálljatok, még nincs vége mindennek. Én elmegyek most, de vissza is jövök. Az arca ragyog, új vágy élteti, hevíti. Átérzi ezt az egész család és reménykedve csillannak össze a szemek. Visszajövök, mert még lesz jobban is. Terem még bor a szőlőkben, kell még hordó is, lesz még dolga a pintérnek is. Elmegyek, de visszajövök. Igérem az üdvösségemre, hogy visszajövök. Elmegyek oda, hol kapok munkát, kenyeret, el — Amerikába.

Ismét eggyel kevesebben vagyunk. Elvitte ezt is az ősz, mint annyi mást. Talán vissza is jön. Mert a vágy, a reményesség: valakit birni, erősebb minden kísértésnél. Erősebb az újvilág színes, csillogó kísértésénél, az egyszerű, a szomorú váró leány.

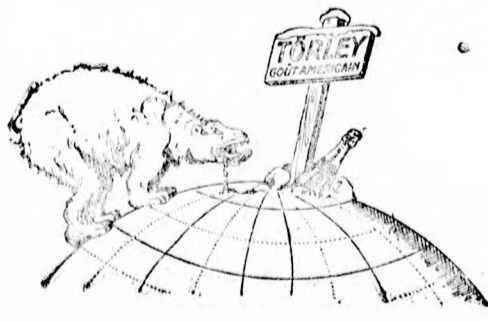
A síófoki tudósító halálára. Öltetek gyászruhát, hullásátok könnyeiteket, tegyétek életetek minden óráját a fájdalomnak, a szomorúságnak idejévé. Sirjatok. Sirassátok a drága halottat, mely e koporsó szűk honában kényszerül lakni. Lássátok a közös emberi sorsunkat: a nagy világ után e kis koporsó. Kinek az egész világ kicsiny volt, ki nem ismert távolságot, lehetőséget, kinek agya szüntelen a közért, másért gondolkodott: annak is csak a szűk koporsó az osztályrésze. Az ifju, kinek aránylag egyszerű koporsója előtt állunk: felisten volt. Rendelkezett élet és halál fölött. Emberek születtek, gyermekek lettek öngyilkosok egyetlen tudósításában. Új városokat, intézményeket teremtett és meglévőket pusztított el egyetlen szavával. Hegyeket emelt ki a földből és hegyeket nyomott vissza a föld belsejébe, egyetlen tekintetével. Beutazta az emberektől még soha nem járt Holdat és fölfedezte rajta a szigligeti vár gyönyörű gótstíliú építkezését. Behálózta a szerény szigligeti hegyet földalatti utakkal, melyek sötétségéből milliókat érő kincseket hozott napfényre. Elhelyezte azokat a Krisztus előtt néhány századdal épült vár-muzeumban, földszitette velük a szigligeti lovagvár égbenyuló, hatalmas falait. Nagy volt ő minden tetteben. Ejnek idején éles sasszemével átnézett a síófoki partról a badacsonyi szőlőhegyekre és látott: mint egy látok. Mikor a fagyott szőlőtökéik kihajtottak, mikor legszebben zöldelt a hegy, a völgy, gyönyörű termést ígérve, akkor mentek az ő tudósításai, szólva ilykép: a badacsonyi borvidéken nem lesz az idén, talán még jó-

vőre sem, termés, mert úgy elfagytak a szőlők. Mikor a bornak nem is volt oly magas ára, akkor szólt a tudósítása ilykép: a badacsonyi borvidéken, tekintve hogy termés általában nem várható, a borárak bizonyosan főlshöztek. Csodás hűséggel tudósította a fővárosi lapokat mindenről. És most itt nyugszik holtan. Itt, ebben a fekete koporsóban, melynek tetején két szépen kifejlett, szárnycsapdosva csokolódzó fekete kacsza szimbolizálja az örök életet. Sirassátok a drága halottat. Fiatal életet váratlanul oltotta ki a halál — az új sajtótörvény.

Mikor itt állunk a koporsója előtt, halljuk a halál szavát: aki tudósításával másnak kárt okoz, csukassék be érette. Bocsássunk meg szegénykének, ki annyit vétett nekünk. Talán ismerve az új sajtótörvényt: megjavul és vigyáz a tollára — meg a kacsáira.

Barátságos szóváltás. Hogy megváltozott minden. Máskor, szüret után még részeg emberek is voltak. Hetenként négy-öt vörös verekedésnél alább nem adtuk. Hevített az ujjbor, minek nevét majd hogy el nem felejtettük. Murci néven tiszteltük, a minden bajnak, verekedésnek, gyilkosságnak okozóját. Mennyit is gondolkodtak: hogyan lehetne ezt az őszi gyilkosság-kampányt megszüntetni. Az eszmék, a rendszabályok egész serege foglalkoztatta az emberbarátokat. De hogy mikor, — egyszerre megszűntek törődni a murcival és hogy most hirtelen körülnézünk: a csöndes, a verekedés nélküli ősz látjuk. Megszűnt az örökös virtuskodások, verekedések kora, anélkül, hogy ezt mi észrevettük volna. A megnehezült életviszonyok, a rossz termések átfomálták az embereket, és mint mi annyi mindenről lemondunk, ők is lemondtak, leszoktak a passzióról: verekedni. Az a hideg szél, mit válságnak nevezünk, végig vonult fölöttük is és ha egy pillanatra betekintünk a folyton mozgó tömegbe: az erkölcsök javulását látjuk. A nehéz életkörülmények átalakították őket is. Ez kényszerítette őket is a lemondásra. A kemény idő megtörte a megcsontosodott szokásukat: az örökös részegséget, verekedéseket. Az idén most halljuk az első esetet, melynek a murci volt a szomorú okozója. Talán nekünk, bortermelőknak sajnálkozni kellene ezen, de nem. Ihatik az ember anélkül is, hogy verekedne, gyilkolna. Sőt vannak helységek, ahol a kocsmáros hazavezeteti a berugott embert és nem hagyja az utcán csavarogni, részegségében verekedni. Mennyi vörös gyilkosságot emlegettek máskor a murcival kapcsolatban. Az idén pedig ez az első barátságos, murci szagu szóváltás, mely halállal végződött. A raposkai uton haladt Varga Gyula husz éves legény és Kardos József hatvanöt éves törődött ember. Barátságosan indult a szóváltás. Nem is lehet másképp, ha öreg ember fiatalal beszélget. Az élve maradt Varga Gyula is úgy mondta: nem akarta ő holtra venni az öreget, csak éppen hogy meg akarta venni. Hogy meghalt, arról ő nem tehet. Ő igazán nem akarta. Na meg mellette szól a szokásos mentőkörülmény is — a részegség.

A kis csöndes Raposkának is megvannak a maga szenzációi. A kis falusi tragédiák, melyeket csak a vizsgálóbíró hoz majd felszínre. Az esküdtszéknek megint adunk dolgot. Majd mondják: a tapolczai járás hű maradt a multjához. Majd csodálkoznak: itt még mindig van kedvük az embereknek részegségükben — gyilkolni.

HIREK.

Eljegyzés. Krausz Erzsikét eljegyezte Komlós Ármán, a Markovics József cég üzletvezetője, Budapestről.

A kedves katona. Örömmel olvastuk, hogy lovag Sypniewsky György alezeredest, a nagykanizsai 20-as honvédek parancsnokát, ezredessé léptették elő. És örömmel vesszük, hogy nem felejtett el bennünket, mikor a napokban megtartott tisztiszemlééről egyik tapolczai tartalékos hadnaggyal üdvözlését küldötte a tapolczaiaknak.

A balatoni vasút és a székesfehérváriak. Most, hogy a kereskedelmi miniszterium és a Déli Vasút között tárgyalások folynak a Déli Vasút orvoslása ügyében, a székesfehérvári polgárság időszerűnek látja a Dunántúl közlekedését illető kérdésekben bekapcsolni a balatoni vasút kérdéseit is. A balatoni vasút tudvalevőleg öt kilométernyire kerül el Székesfehérvár városát. November 20-án nagy népgyűlés lesz Székesfehérvárott, amelyből feliratilag fogják kérni a kereskedelmi minisztert, hogy a balatoni vasutat vezessék Székesfehérváron át. A kérdés ami szempontunkból is érdekelt és kívánatos a székesfehérváriak óhajta részünkről is.

Új tanítónő. Nemestördemicz községben, eltávozás folytán megüresedett tanítói állásra Szalay Katalint választották meg.

Polgármesterválasztás Nagykanizsán. Nagykanizsa város a folyó hó 12-én tartandó közgyűlésen fogja a megüresült polgármesteri állást betölteni. Dr. Sabján Gyula helyettes polgármester főjegyző, és dr. Tamás János állanak egymással szemben. Mindkét párt igen erős, hihetőleg azonban a Sabján párt fog a küzdelemben győzni.

Új kaszinóhelyiség Sümegen. A Kisfaludy Sándor költő, Sümeg szülőtte által alapított kaszinó új saját helyiséget nyert, amelyet október hó 29-én avattak föl nagy ünnepélyességek keretében. A kaszinó új helyiségének megszerzésében legnagyobb érdeme van dr. Lukonich Gábor jelenlegi kaszinói elnöknek.

A keszthelyi elemi iskolák államosítása. Október hó 29-én Keszthelyen közgyűlés volt, amelyen a kultuszminiszterium megbízottjaként s annak képviseletében Szirmay Miksa Zala vármegye kir. tanfelügyelője volt jelen. A gyűlés tárgya volt a keszthelyi elemi iskolák államosításának kérdése. A gyűlés eredménye, hogy a jövő tanévben a keszthelyi iskolákat már az állam átveszi. Az államosítás gyors keresztülvitelét Festetich herceg érdeméül tudják be.

Óriási tűz Nagykanizsán. Október 31-én éjjel Nagykanizsa egyik virágzó ipartelepe a Merkur vasművek részvénytársaság gyári anyagraktára, vaslágyítója teljesen leégett. A tűz keletkezésének okát még nem tudták kinyomozni, a kár a biztosítás révén megtérül.

Keszthely reményei. Balatonvidék című keszthelyi lapársunk a vasúti dolgokról írva többek között a következőket hozza: „Ugy beszélnek, noha még bizonyosat tudni nem lehet, hogy Keszthely forgalmi kirendeltséget kap (régbben forgalmi főnökségről is álmadoztunk), ezzel szemben azonban szó volna arról, hogy a fűtőházi személyzet Keszthelyről Tapolczára kerülne, ami körülbelül annyit jelentene, hogy tíz vasúti

családdal kevesebb lenne Keszthelyen. Igaz, hogy a veszteség a forgalmi kirendeltség révén jócskán kárpótolva lenne, mi azonban még sem hisszük el, hogy a fűtőház személyzete innen elkerülne, hiszen dr. Bacsinszky Vladimír üzletvezető nagyon jól tudja, hogy Keszthelynek egyik fő törekvése az, hogy a balatoni vasút igazi balatoni vasút legyen, azaz, hogy a balatoni vasút ne kanyarodjék Tapolczára, hanem kövesse a természetes irányt és Badacsonytól Szigligeten, Edericsen át egyenesen jöjjön Keszthelyre. Igaz, hogy ez még a jövő zenéje, de szeretjük hinni, nem a távoli jövő s ismerve dr. Bacsinszky Vladimír nézeteit, amelyek ebben a kérdésben ugyanazok, mint a keszthelyiek nézetei, nem hisszük, hogy olyan intézkedés történék, mely Keszthelyre nézve csak a legkisebb sérelemmel is járna s melyet, ha a balatoni vasút Keszthelyig kiépül, ugyanis vissza kellene csinálni.“ Csak reméljenek!

A sajtótörvény és az ügyvédek. Vezércikkben hozzuk a beadványt, melyet a tapolczai ügyvédek intéztek a zalaegerszegi ügyvédi kamarához a sajtó védelmében. A beadványra a kamara elnöksége a rendkívüli közgyűlést e hó 16-ára össze is hívta.

Öreg ember nem vén ember. Zalabárándiban a múlt héten tartotta az esküvőjét Nagy András jómódu gazda Erbók Sárával. A dologban az az érdekes, hogy a vőlegény 87, míg a menyasszony 85 éves.

A balatonfüredi vízvezeték és csatornázás. Balatonfüred község előjárósága tudvalevőleg vízvezetékét és csatornázást létesít és Szinnyay József mérnök, már csaknem egy év óta dolgozik a terveken. Most nyújtotta be a kész munkát Szinnyay a községnek és Hajdu Tibor pannonhalmi főapátnál, mint Balatonfüred kegyúrnál. A vízvezeték 301.800 kor. 49 fill. és a csatornázás 407.950 kor. 97 fill. van előirányozva. Így tehát az egész nagy mű, mely már 1917 július hó közepén üzembe jöhetne 709.751 kor. 46 fill. fog kerülni (Balatonvidéki Hírmondó.)

A József Kir. Herceg Szanatorium Naptára. A jövő évre szóló naptárak sorát rendkívül szép kiadású naptárral nyitja meg a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület. Az egyesület naptára díszes vászonkötésbe kötve, tábláján az egyesület szanatóriumának szín és olajfestésű képével, 16 ivre terjed és meg lehet találni benne minden naptári rovatot. Szellemi része pedig elsőrendű: Biró Lajos, Szemere György, Szini Gyula, Pakots József, Szomaházy István, Bársony István, Szabolcska Mihály, Benda Jenő, Garvay Andor, Kani-zsai Ferenc, Faragó Jenő, dr. Tomor Ernő, Sas Ede, Karinthy Frigyes, Bede Jób irtak a naptárba novellákat és közleményeket? A szövegrészt rendkívül szép képek díszítik. Hozza a tudóvész ellenes küzdelem vezérharcosainak arcképsorozatát, köztük a tapolczai bizottság íradhatatlan elnöknőjének Pollák Adolfnének arcképét is. A diszmun-kának is beváló naptár mindössze 2 korona, úgy hogy szinte ajándéknak tekinthető. Színvonala és kivitele az elsők között van. És a ki megvásárolja, egyúttal a legnemesebb jótékonyt is szolgálja, éppen ezért melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában és Budapesten a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesületnél IV., Sütő-utca 6.

Az agrár szőlőkölcsönök tartalékalapjának visszatérítése. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete által kiküldött bizottság Molnár Imre elnöklésével értekezletet tartott, melyen részletesen megállapították

az agrár szőlőkölcsönök tartalékalapjának visszatérítése ügyében tartandó országos értekezlet napirendjét. Az értekezletet a december első felében Budapesten folyó gazdánapok alkalmával tartják meg és a gyűlés elé terjesztik azt az emlékiratot is, melyet küldöttség fog a miniszterelnöknek és a pénzügyminiszternek átnyújtani. A bizottság a kérés megszerkesztésére négy tagot küldött ki. Tekintettel arra, hogy a mozgalom sikere a szőlősgazdák érdeklődésének mértékétől függ, a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete kívánatosnak tartja, hogy az országos értekezleten minél többen vegyenek részt. Bejelentéseket két héten belül fogad el az egyesület (Budapest, IX., Üllői-ut. 25. II.) titkári hivatala.

Öngyilkosság — Hertelendy Ferenc lesenczetomaji földbirtokos ispánja, Hayek Oszkár f. hó. 7-én délelőtt, valószínűleg életuntségéből, szívenlőtte magát s azonnal meghalt. A 28 éves nőtlen gazdatiszt több levelet hagyott hátra, amelyben öngyilkosságának okát említi. A leveleket a hatóság vette őrizet alá.

Bolgár kertészet. Gróf Deym János lesenczetomaji földbirtokostól nagyobb területű földet béreltek ki bolgár kertészek, az ugynevezett billegei csárdával szemben lévő részen. A talaj előkészítését és bekerítését most végézik. Tapolczai és vidéke fogyasztó közönségének bizonyára előnyére fog szolgálni ha közelében, minél több és nagyobb kertgazdaság létesül, mert hiszen fogyasztó van elég, ha drágán kell is megfizetnünk a kerti természetmennyeket, legalább lesz válság-ték, nem úgy mint akkor, midőn csupán csak a tapolczai paraszt asszonyok selejtes veteményei kerültek piacra.

Gyilkosság Raposkán. Ebben a csendes kis faluban is gyilkosság történt folyó hó 5-én. Varga Gyula 20 éves legény összeveszett az úton Kardos József 65 éves béressel. A szóváltás hevében Varga Gyula a nála volt kapával Kardost agyba-főbe verte. A védtelen öreg ember hirtelen összeesett s rövid kínlódás után meghalt. Az orvosi boncolás alkalmával megállapították, hogy a többszöri kapavágástól a koponya és alkapocs szétrepedt és a halált agyrontólásból eredő agyhűdés okozta. A gyilkost a bíróság kihallgatta és Zalaegerszegre szállíttatta.

AZ ÚJ „BERSON”

Gummi-sarkot,

Mindenki viseli, aki eleganciára és kellemes járásra valamit ad,

Bersonművek, Budapest VII.

HÖLGYEIM! Ha divatos szőrme boát és karmantyút akarnak beszerezni **KARDOS NAGYÁRUHÁZÁBAN** kapható

valódi Mouflon garnitura 24 korona. Velour bársony kabát 30 korona. Double raglán 20 korona. Színes sport kabát 30 korona. Gentry kabát 24 korona. Téli pongyola 6 korona. Bársony blouse 7 korona. 140 cm. széles finom kostüm kelme 3 korona. Divat bársony 1-60 korona. Teljes menyasszonyi kelengyék 200 koronától kezdve.

Khina lapjai. Khinában a lapok az utóbbi két évtized alatt szokatlan módon megszáporodtak. 1895 előtt csak 7 napilapja volt Khinának, 1895-ben ez a szám 19-re, 1898-ban 35-re, 1903-ban 65-re, 1907-ben 123-ra, 1910-ben 250-re növekedett, 1912-ben pedig már kerek 500-ra rugott. Az utóbbi két évben tehát a politikai viszonyok és Khinának a nemzetközi gazdasági forgalomba való kapcsolódása megkétszerezte az ottani lapok számát.

Két évtizedes kitünő hírnév fűződik a Zoltán-féle Csukamájolajhoz, amelyet emulsió soh se pótol. Hangzatos dicséretnek ne tévesszenek meg senkit és ha Csukamájolajat kell adni a gyermeknek, csak a Zoltán-féle gondoljunk. Úvegje 2 korona Zoltán B. gyógyszerteráiban Budapesten és a gyógyszerterá-
rakban.

A Budapesti Lapok legújabb száma Böszörmény-Vargha Géza szerkesztésében gazdag tartalommal jelent meg. A lap közöl: érdekes cikkeket, novellát, verset és kritikát a legjobb írók tollából. Mutatványszám ingyen. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, II., Retek-utca 71. szám.

Új nyaralótelep a Balaton mellett. A közel múltban több napilap megemlékezett arról, hogy a Posta- és Táviráda Tisztviselők Országos Egyesülete a Balaton mellett Zamárdi községben nyaralótelepet létesít s e célból a Tihanyi apátságtól 140 háztelket meg is vásárolt. A hír ebben az alakban nem fedí a valóságot, mert a posta- és táviráda tisztviselőknek országos egyesülete tudvalevőleg nincs is s itt a jelen esetben nem is a postásokról van szó, hanem a m. kir. postatakarékpenztár tisztviselői kara tervezi az említett nyaralótelep létesítését olyképen, hogy 140 háztelken négyféle típusban, kisebb családiházakat, csatornával, vízvezetékekkel, villanyvilágítással felszerelten, 3—5000 koronáig terjedő összegben szándékozik építtetni. A kedvezően megindult tárgyalások most vannak folyamatban s az érdeklődés pedig a telep iránt egyre körökből is oly nagy, hogy előreláthatólag a tihanyi apátságtól még további szomszédos telkek megvétele fog szükségessé válni, amelyek a fenti árak mellett, a postatakarékpenztáron kívül álló egyének is készpénzen építhetnek. Az érdeklődőknek készséggel nyújt felvilágosítást dr. Baumgartner István tisztviselő (Budapest, postatakarékpenztár.)

Pénzeslevelek utánvétellel. Eddig csak lehetett pénzesleveleket utánvétellel földadni, ha az ember csomagok gyanánt szállítólevéllel adta föl őket. A posta most új rendeletet léptetett életbe: október elsejétől kezdve a monarchia és Németország területén bárhova küldött pénzesleveleket ezer koronáig, illetőleg nyolcszáz márkáig terjedő utánvétellel lehet megterhelni. Az utánvétel beszédéséért földadaskor tíz fillért kell fizetni. Más országokra nézve a régi rend fog maradni.

Aki kétszer halt meg. Különös eset történt Magasi községben. Hosszas betegeskedés után meghalt Molnár János földmives. A halottat annak rendje és módja szerint felavatalozták s megkezdődött a falubeliek bucsujárása a halottas házba. Molnár már közel 24 óra hosszat feküdt a ravatalon, mikor egyszerre megmozdult, felemelte a fejét és körülnézett. Környezete nagyon megijedt, orvost hívott, aki megállapította, hogy Molnár a felavatalozás alkalmával még élt, de azután, ahogy megmozdult, meghalt.

Állami tűzbiztosítás. A községi és körjegyzők egyesületének nagygyűlése legutóbb utasította az elnökséget, hogy a tűzbiztosítás államosítása érdekében az egyesület nevében intézzen feliratot a törvényhozáshoz. Az elnökség most küldte el a feliratot, mely a biztosítás állami kezelésbe vételét és a köte-

lező tűzkár elleni biztosítás kimondását javasolja. A biztosítási díjak, a javaslat szerint, közadók módjára szedendők be. A regálejogok megváltásának analógiájára az állam kárpótolná a biztosító társaságokat, ugyancsak államadóssági kötvényekkel. Ilyenformán azok a milliók, melyek ma biztosító társaságok jövedelmét alkotják, csakhamar teljes fedezetet nyújtanának az államháztartás, a közigazgatás és a tűzrendészet folyton fokozódó költségeire. Viszont a tűz által okozott kárért az ország minden polgára kártalanítást kapna. A tűzbiztosítás államosításával a javaslat egyidejűleg a tűzrendészeti törvény megalkotását is óhajtja, melynek keretében a tűzkárak elleni védekezés minden lehető formája felvételnek.

Hol lesz a gazdaggyűlés? A Magyar Gazdaszövetségnek, múlt hónapban tartott gyűlésén elhatározták, hogy a gazdák 1914. évi nagy gyűlését június hó 17-én Temesvárot tartják meg.

Az üzleti záró óra. Az Omke tapolczai kerülete e hó 5-én a kereskedelmi alkalmazottak bevonásával igen látogatott értekezletet tartott, amelynek tárgya az üzleti záró órák tekintetében megteendő javaslat volt. Hangos vita után abban történt megállapodás, hogy a kérdésnek a szabályrendeletben akként való szabályozását kívánja a tapolczai kerület, mely szerint a fűszerkereskedők telen reggel 6 órától este 8-ig, ujonnan ugyanazok 6 órától este 9 óráig, a rőfös- és divatárkereskedők pedig telen 7 órától este 7 óráig, nyáron reggel 6 órától este 8 óráig tarthassák nyitva üzleteiket. Kivételként a rőfös- és divatárkereskedők karácsony hetében, a farsang idején este 8 óráig óhajtanák üzleteiket nyitva tartani. Ily irányú fölterjesztés történik és kívánatos, hogy a szabályrendelet is ekként szabályozza ezt a kérdést.

Az érzékeny ifju. Egy fiatalember állandóan vigyázott arra, hogy az ugynevezett férfiúi önértetén csorba ne essék. Erélyesen utasított vissza nemcsak minden sértést, de minden olyan megjegyzést is, amelyről egy kis rosszakarattal ki lehetett volna sütni, hogy sértő szándékkal mondták.

Ha a fiatalembernek azt mondták véletlenül, hogy:

— Maga számár! — rögtön előntötte a pír az arcát és dühösen vágta vissza:

— Számár az öregapja!

Még kisebb sértéseket sem türt el szó nélkül. Ha valamiről előadást tartott és a társaság valamelyik tagja azt találta mondani:

— Tévedni méltóztatik! — rögtön kész volt a sablonos felelet:

— Téved az öregapja.

Történt egyszer, hogy az ifju összekerült egy hatvan-hetven év körüli idős uriemberrel. Valamin éppen vitakoztak és az idős ur ilyen megjegyzést tett közben:

— Nem egészen így áll a dolog, kedves fiatalember.

Az ifju felpattant székéről és magánkívül ordította:

— Mit? Fiatalember? Jegyezze meg magának, hogy fiatalember az — öregapja!

Mit tapasztalt dr. Lóczy professzor? Lóczy Lajos dr. egyetemi tanár és a geológiai intézet igazgatója, — amint a „Balatonvidéki Hirmondó” jelenti — Veszprémben járt és Laczkó Dezső főgyógyászati igazgatóval megtekintette a fejesvölgyi források forrásterületét abból a célból, hogy a források védőterületét kijelölhesse. Azt említette Lóczy professzor, hogy feljegyzése szerint nem tartja helyesnek, hogy a fejesvölgyi források felett új házak építésére engedélyt ad. Ezen a városrészen csatornázás nincs, amiért a szenny és piszok mind a talajba szűrődik. Ennél fogva a forrásvíz fertőzése nincs kizárva.

Gyűjtések eredménye a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület javára. A nevezett egyesület tapolczai bizottságának ügybuzgó elnöknője Pollák Adolfné lelkes fáradozása, továbbá a gyűjtőknek és adományozóknak a szenvedő tüdőbetegek megmentésére irányuló felebaráti szeretete oly összeget hozott egybe a szanatórium egyesület javára, mint eddig egy évben sem. A bizottság elnöknőjének felkérésére a következő fiatal kedves tapolczai hölgyek tarsolyokba gyűjtötték a közönség adományát, s hogy a nemes cél mellett a kedves gyűjtők kerelmét készségesen teljesítette a közönség, bizonyosága a szép eredmény. Alább hozzuk a gyűjtők névsorát és gyűjtésük eredményét. Zalai Rózsika 34 K 39 f, Marton Edith 26 K 67 f, Tets Margit 24 K 19 f, Lessner Gréti 11 K 42 f, Ács Irma 10 K 23 f, Farkas Anna 9 K 21 f, Zsinkó Anna 7 K 57 f, Marton Lala 6 K 54 f, Perlaki Ilona 3 K 23 fillért gyűjtöttek. A halottak estéjén a tapolczai temetőben felállított perselybe (Poppe Lieze gyűjtése) 20 K 88 f, a gyulakeszi temetőben felállított perselybe (Rimanóczy Endre plébános gyűjtése) 7 K 90 fillér. A gyűjtés eredménye összesen 162 korona 23 fillér. Az emberbaráti szeretet sugalta, a szegény tüdőbetegek megmentésére irányuló nemes fáradozásért adjon az elnökség köszönetén kívül jutalmat a gyűjtőknek és adakozóknak ama kedves tudat, hogy oly nemes célra gyűjtöttek és adakoztak, amely cél, sok százezer emberfars megmentésére irányuló törekvést viszi előbbre, melyben a betegek hálaérzete lesz a legszebb jutalom.

Hirtelen időváltás. A hosszan tartó kellemes meleg őszi napokat folyó hó 4 én hirtelen hűvös esős időjárás váltotta fel, amely a fákat lombjaitól csakhamar megfosztotta, kopasz, télies képet adván a még néhány nap előtt lombos fákról. Hiába, a tél kopogtat már ajtónkon.

A jó szív. Három badacsonyi legény balagott erősen becsudálkozva hazafelé a Balaton-parton. Egyszer az egyik borosfövel miért-miért nem, csak beleveti magát a vízbe, hogy ő elemésztí magát. Nosza utána ugrik a másik kettő s nagy ügygyel-bajjal kimentik az öngyilkos-jelöltet. Ámde az nem nyugszik bele sehogy a sorsába, hanem tovább dulakodik a másik kettővel. A tülekedésnek végre is nagyobb csete-paté, ennek pedig az lesz a vége, hogy az öngyilkos szándéku legény holtan marad a vízparton; a másik kettő agyonüti.

Szidja a két legényt az egyiknek az anyja, mint a bokrot.

— Hogy tehettetek ilyet ebadta, agyonütni a cimborátokat?!

Mire az egyik azt mondja nagy indignálódva:

— Hát csak nem hagyhatjuk, hogy a Balatonba fuljon! (Ne tessék komolyan venni.)

KÖHÖGÉS

rekedség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-fele pemetefü cukorkánál!**

Millió ember szereti a világhírű **RÉTHY-cukorkát**, mert rendkívül kellemes ízű, a gyomrot nem rontja. Meghűlés, hurut, köhögés ellen biztosan és gyorsan használ. **Vásárlásnál vigyázzunk** és határozottan **RÉTHY-féle**et kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetnek minden egyes darabján rajta van a „RÉTHY” név. 1 doboz ára 60 fillér, kapható mindenütt. Postán küld 5 dobozt franko 3 koronáért:

RÉTHY BÉLA
GYÓGYSZERÉSZ
BÉKÉSCSABA.

SZENTMARGITSZIGETI ÜDÍTŐVIZ.

A legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz. Mint asztali víz nagyon kellemes, jótékony egészségpótló ital.

Főraktár:
Hoffmann Jakab Fia
ásványvíznagykereskedőnél,
KESZTHELY.

KÖZSÉGHAZABÓL.

3980.—1913.

Hirdetmény.

Közhirre teszi a község előljárósága, hogy minden harapós természetű kutya szájkosárral látandó el, vagy pedig láncan megkötve tartandó, és éjjel csakis bekerített helyen lehet szabadon bocsátani, a honnan ki nem szabadulhat. — Minden ebtulajdonos, mihelyt betegség gyanuját észleli, kötelessége az ebet azonnal megkötni, elkülöníteni, és az esetről a község előljáróságához jelentést tenni.

A kutyákon észlelhető veszettségnek kórtünetei a következők: A kutya nyugtalan, nem találja helyét, bujkál, étvágya csökken, folyadékot nem igen vesz magához, a levegőbe kapkod, egyes tárgyakat pl. fát, pokróczot, harapdál, ugatása a rendestől eltérő, a mély hangból egyszerre a vékony, visító hangba megy át, vonit, szemének köthártyája élénk vörös, a látók erősen tágultak, később mindig izgatóbb lesz, hátsó végtagjai roskadoznak és ha ezeknek hűdése nem áll be, elszalad és vissza nem tér.

Ha a kutya már embert mart volna meg, a kutyát elpusztítani nem szabad, hogy megkötve a betegség kétségtelenül megállapítható legyen.

Aki a kutyát a kellő gondozásban nem részesíti, arra nem ügyel, ha az harapós természetű, a kellő óvintézkedéseket meg nem teszi, vagy a ki a kutyán észlelt bármely gyanus megbetegedést az előljáróságnak be nem jelenti, kihágást követ el, és a legszigorubb büntetés alá esik.

Tapolcza, 1913. évi november hó 1.

Horváth Jenő s. k. Györi János s. k.
főjegyző. bíró.

7399/tkv. 1913. szám.

Póthirdetmény.

A tapolczai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, miszerint a **Tapolczai Takarékpénztár és társai** végrehajtóknak **Horváth Dániel** és **neje Illés Karolin** kékkuti lakos végrehajtást szenvedők elleni 500 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében 6344/913. sz. a kibocsátott árverési hirdetményben a salfföldi 69. sztkvben I. alatt felvett s együttesen árverés alá bocsátandó 146. hrsz. bozói rétből, 192. hrsz. torki szántóföldből, 237. hrsz. nemeserdei legelőből Horváth Dánielné Illés Karolint illető $\frac{1}{6}$ részre 388 kor., a salfföldi 80. sztkvben I. 161/b. hrsz. bozói rétből ugyanazt illető $\frac{1}{6}$ részre 16 kor., a salfföldi 388. sztkvben 487. hrsz. ábrahampusztai szőlőből ugyanazt illető $\frac{1}{4}$ részre 1200 kor., a salfföldi 481. sztkvben ugyanannak a nevének álló 94. hrsz. kenderföldi szántóra 805 kor., az ugyanazon sztkvben ugyanannak nevének álló 95/a. hrsz. kenderföldi szántóra 33 kor., a salfföldi 501. sztkvben Horváth Dániel és

neje Illés Karolin nevének álló 2100 kor. agrárkölcsönrel terhelt 376. hrsz. ábrahampusztai pincésszőlőre 2662 kor., a salfföldi 559. sztkvben Horváth Dániel nevének álló 115. hrsz. kenderföldi szántóra 202 kor. kikiáltási árban alulirt telekkönyvi hatósághoz 1913. évi november hó 18. napjának délelőtti 10 órájára kitűzött árverés az 1881. 60. t.-c. 167. §-a alapján a kir. kincstár végrehajtató érdekében is 3255 kor. 67 fill. tőke, ennek 1912. szeptember 10-től járó 5% kamatai és 66 kor. 20 fill. költség követelése kielégítése végett megtartatni fog.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Tapolcza, 1913. október hó 25.

Papp sk., kir. járásbíró.

Műtrágya

u. m. szuperfoszfát, káli,
thomassalak, kaint, stb.
körlátlan mennyiségben

kapható

LUSTIG JÓZSEF ÉS FIA

■ cégnél, TAPOLCZÁN. ■

6395/tkv. 1913. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, miszerint a **kir. kincstár és társa** végrehajtóknak **ifju Péntek Jánosné Bodó Karolin és társai** Mindszentkálai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 2250 kor. 61 fill. és járulékaik iránti végrehajtási ügyében Péntek János árverési vevő késelelme folytán az újabb árverés a tapolczai királyi járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén lévő: a Mindszentkálai 626. sztkvben 977/4. hrsz. ifju Péntek Jánosné Bodó Karolin nevének álló devceseri hegyi szőlőre 748 koronában, az u. o. 977/2. hrsz. ugyanannak nevének álló devceseri hegyi szőlő és présházra 40 koronában (mindkét ingatlant egyetemlegesen 9200 kor. agrárkölcsön terheli) ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és erre határidőül 1913. évi november hó 20. napjának délelőtti 10 órája Mindszentkálai község-házához kitűzetik.

Az ingatlanok a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 20% -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételt hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulirt telekkönyvi hatóságnál és Mindszentkálai község-házánál betekintheők.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Tapolcza, 1913. szeptember hó 2. napján.

Papp s. k., kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

7557—tkv. 1913. szám.

Árverési hirdetmény.

A tapolczai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, miszerint a **Dr. Kovács Vilmos** ügyvéd által képviselt, **Tóth Gábor és társai** végrehajtóknak, **Tóth Lengyel János** salfföldi lakos végrehajtást szenvedő elleni 300 korona és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság területén lévő: a salfföldi 349. sztkvben 507. hrsz. ábrahामी pincés szőlőből Tóth Lengyel János 2900 korona agrárkölcsönrel terhelt $\frac{2}{3}$ illetőségére a C. 1. 2. sor alatti szolgalmi jog feltétlen fentartásával 1070 korona ezenel megállapított kikiáltási ár elrendeltetik és erre határidőül 1913. évi december hó 17. napjának délelőtti 10. órája Salfföld község-házához kitűzetik.

Az ingatlanok a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron el nem adatnak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 20% -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételt hitelt érdemlőleg igazolni. Az árverési feltételek alulirt tkvi hatóságnál és Salfföld község-házánál betekintheők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Tapolcza, 1913. évi október hó 29. napján.

Papp sk., kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Ján, kir. telekkönyvvezető.

Thomas:

Nevelés a családban

(A szülők vétkei.)

ÁRA K 1'90

Kapható Löwy B. könyvkereskedésében,
Tapolczán.

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa.
Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanszerelési üzletekben, villanytelepeken és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

HIRSCH JÓZSEF

hentesüzlete és füstölője
TAPOLCZA, főtér.

Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus,
füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, elsőrendű
sertészsir-háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak. :-:

Naponta saját készítésű
friss virsli, kalbász, párisi és
szafaládé. :-:

Legolcsóbb napi árak!

HIRDETÉSE
FELVÉTELNEK
A KIADÓHIVATALBAN.

BRÁDY-féle GYOMORCSEPPEK

ezelőtt Máriacelli cseppek

több mint 30 esztendő óta
ugy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek
minden háztartásban. — E cseppeknek
utóérhetetlenül jó hatása van emésztési
zavaroknál, azután pártatlan gyomorrontás,
gyomorégés, székrekedés, fej- és
gyomorgöröcsök, émelygés, szédülés,
hányás, álmatlanság, kólika, vérszegénység,
sápkór stb. ellen.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg K. 1.60, kis üveget — 90 fillér, 6 üveget K. 5.40, 3 nagy üveget K. 4.80 beküldése után küld franco

BRÁDY K. gyógyszerlára a „Magyar Királyhoz” BÉCS, I. Fleischmarkt 2., Depot 5.

Ugyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz Mária-templom ábrázolja, a vörösszínű csomagolásra, s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasításunk vissza minden utazatot.

MILLIÓK

használják

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás,
görcs, számarköhögés ellen

Kaiser-féle
Mel-Karamellák
a „3 nyelvvel”

6500 elismerő levél orvosoktól és magánosoktól!!!

Kiválóan kellemes, izletes bonbonok.
20 és 40 filléres csomagokban és 60 filléres dobozban kapható
Glazer Sándor gyógyszerárban.

A BUDAPESTI ASZTALOS IPARTESTÜLET VÉDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ BUTORCSARNOK SZÖVETKEZET

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja,
Budapest, VIII. József-körút 28. (Békkocsis-
utca sarkán), Budapest, VIII. Üllői-ut 18. állandó

lakásberendezési kiállítása

nyitva reggel 8 órától este 8 óráig. Belépti-díj nincsen.

VÉDJEGYES SZABADALMAZOTT BORTÖMLŐK.

Jótállást vállalunk, hogy bortömlőink meg nem keményednek és szivacsossá nem lesznek.

Pincegazdászati cikkek. A legmodernebb asbest keret-szűrők, szivattyúk és pincegazdászati gépek, Asbest szűrőgyapot.

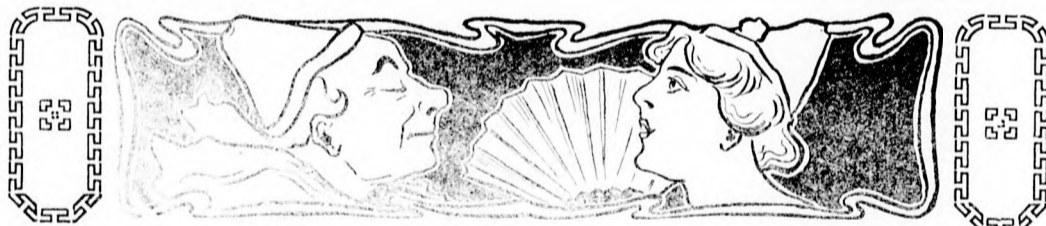
STANDARD MŰSZAKI KERESK. R.-T.

EZELŐTT

Piek és Winterstein, Kusehnitzki és Grünhüt
és. és kir. udvari szállítók

BUDAPEST, VI., Teréz-körút 21.

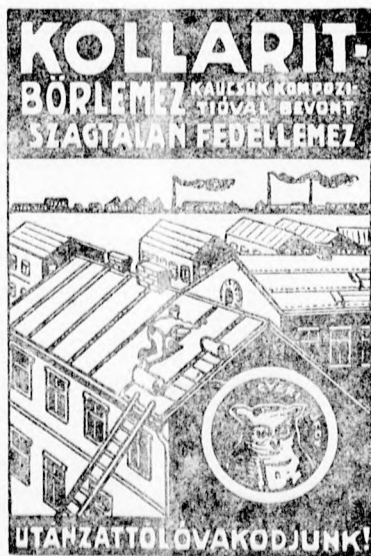
FIUME. WIEN, PRAG, ST. PETERSBURG.

Báli meghívókat

izléses kivitelben készít

Lówy B. könyvnyomdája, Tapolezán.

KOLLARIT-BÖRLEMEZ

kaucsuk-kompozícióval bevont ruganyos, viharbiztos és időálló, szagtalan fedéllemez. A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze.

Végtelenül tartós!!! Régi zsindeletetők átfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell!

Tapolezán kapható:
JUNG ÁDÁM

vaskereskedésében,
a Marton-féle fakereskedéssel szemben